

Mål 3:

GOD HELSE

På mange måter kjennes helse personlig og privat. Helsen påvirkes av livsstil og arv og er et tema mellom lege og pasient. Samtidig er alles helse en del av et globalt system og storpolitikk. Sykdommer kjenner ikke landegrenser, og en medisinsk oppdagelse som redder liv, er gjerne et resultat av forskning langt unna. Vi har et felles ansvar for å finne løsninger som gjør at alle har forutsetninger for god helse, og det er det bærekraftsmål nummer 3 handler om.

Halvparten av verdens befolkning har ikke tilgang på grunnleggende helsetjenester⁶. Mødre- og barnedødelighet, malaria, tuberkulose, aids, kreft, rusrelaterte problemer, antibiotikaresistens, psykiske lidelser ... Lista over helserelaterte problemer som skal løses, er lang, men heldigvis gjør vi stadig framskritt. Mange av sykdommene som tar liv i dag, særlig i utviklingsland, er sykdommer som kan forebygges og behandles.

Klarer vi å sikre tilgang på medisiner og helsetjenester til en pris folk har råd til, kommer vi langt mot å nå dette målet. Med tilgjengelige helsetjenester øker også sjansene for at barn overlever sine første fem år, og for at mødre overlever fødselen. Hvis flere får seksualundervisning, tilgang til prevensjon og frihet fra seksuell vold, klarer vi å redusere dette enda mer. Ny forskning sørger også for store framskritt. Flere sykdommer som var en dødsdom for tjuve år siden, kan man leve godt med i dag. Hvis vi får til en global satsing på forskning, innovasjon og teknologi med mål om å løse verdens helseproblemer, kan vi kanskje være nærmere enn vi tror å sikre god helse for alle?

Teologisk refleksjon

«Glede i hjertet gir god helse, mismot tærer på kroppen» (Ordspråkene 17,22). Sitatet viser at når Bibelen taler om helse, har den fokus på velvære og gode relasjoner. Det bibelske begrepet shalom, som gjerne oversettes med «fred», rommer denne forståelsen av å ha det bra. Eller som det heter i Kirkenes Verdensråds helsedefinisjon: «Helse er en dynamisk tilstand av velvære som både gjelder enkeltmennesker og samfunnet, en tilstand av fysisk, mentalt, åndelig, økonomisk og sosialt velvære, i relasjon til den materielle omverdenen og til Gud.»

Når Jesus helbreder syke, er det denne helhetlige forståelsen av god helse som ligger til grunn. Mennesker settes fri, ikke bare fra fysisk smerte, men også fra utestengelse, stigmatisering og skam. Det var ofte kronikere og de mest utsatte som ble helbredet. De fikk verdigheten sin bekrefte, de ble reist opp til nytt liv og til gjenopprettede relasjoner.

I dette perspektivet handler god helse om å sikre rettferdig og lik tilgang til grunnleggende helsetjenester, særlig for mennesker nederst på den sosiale rangstigen. Av måten Jesus helbreder på (Johannes 9), ser vi også at myndiggjøring i form av innsats for å hjelpe mennesker til å mestre utfordringer, fremmer god helse. Helsen behøver ikke være perfekt, men god nok til å leve et godt og meningsfullt liv.

Spørsmål

- Drøft påstanden om at helse i bibelsk forstand først og fremst handler om helhet og om gode relasjoner.
- I internasjonal økumenisk sammenheng er helserettferdighet (*health justice*) et viktig tema. Er det et aktuelt tema i vår kontekst?

Utfordring

Migranter er et eksempel på en gruppe som ofte kan være i en sårbar helsesituasjon, og mange mangler tilgang på primærhelsetjenester. Kommer dere på andre grupper som er i en vanskelig situasjon når det gjelder helse, enten i lokalmiljøet eller andre steder i verden? Hva kan dere gjøre for å bedre disse gruppens muligheter til god helse?

Bønn

Gode Hellige ånd, du livspust i vår kropp, vi ber for alle som lever med smerte og kjemper mot dødskreftene. Lær oss å dele håp, trøst og helsehjelp. Takk for alt som styrker liv og helse.

Alt og alle i dine hender, Gud. Amen.